

Kreatív társadalom

Csepeli György

MKE 40. vándorgyűlés

Szombathely, 2008. július 24.

A kérdés

- A nyelv (végtelen számú mondat)
- Állítás, tagadás, kérdés
- Lehetséges világok

A legkreatívabb kérdés

„Miért van egyáltalán létező,
nem pedig inkább a semmi?”

M. Heidegger: *Bevezetés a metafizikába* 1.§

Ontológiai elégedetlenség

Miért?

- **Kíváncsiság**
- **A magától értetődőség megkérdőjelezése**
- **Alternatív magyarázatok keresése**

Nehéz emberek

Részlet a Nehéz emberekből

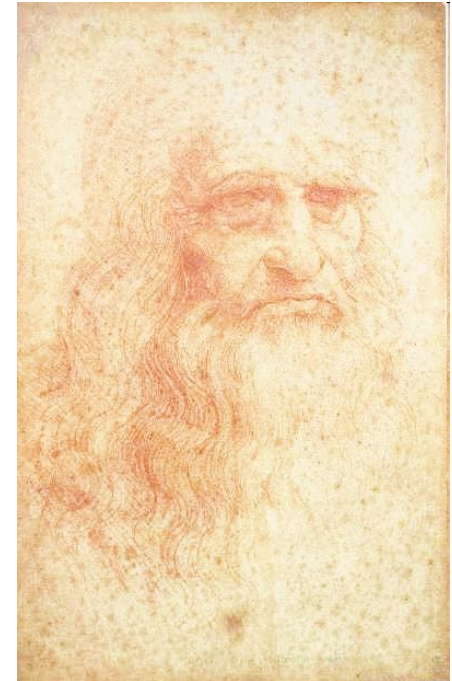
Kognitív ütközések

- „Mi” és „Ők”
- Apák és fiuk
- Kisebbség-többség
- Idegen-bennszülött

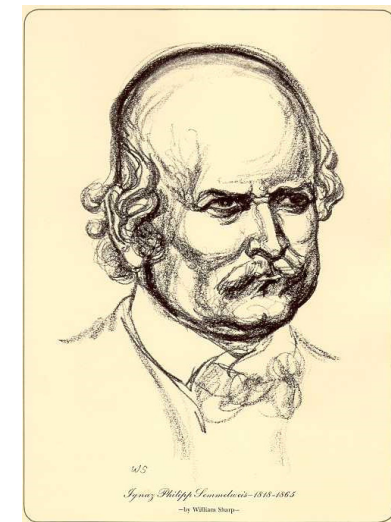
Konfliktusok

➤ Meg nem értettség (Leonardo)

➤ Irigység (Mozart és Salieri)

➤ Stigmatizáció (Semmelweis)

Kreativitás dimenziói

➤ **Technológia**

➤ **Művészet**

➤ **Tudomány**

➤ **Politika**

➤ **Gazdaság**

Kreatív tér

➤ Szinergiák

➤ Kritikus tömeg

➤ TTT (technológia-tehetség-tolerancia)

Verseny

„Minden tehetségnek küzdve kell kibontakoznia, így parancsolja ezt a hellén népi pedagógia; míg az újabb nevelők azonban semmitől sem riadnak meg jobban, mint attól, hogy az úgynevezett becsvágy elszabadul. Úgy félnek az önzéstől mint 'magától a gonosztól'-kivéve a jezsuitákat, akik, éppúgy mint az ókoriak, hitet tesznek mellette, és bizonyára ezért lehetnek korunk leghatásosabb nevelői. Úgy tűnik, hisznek abban, hogy az önzés, azaz csakis az egyedi lehet a legerősebb hatóerő, a 'jó' vagy 'rossz' jellegét pedig elsősorban azok a célok adják, amelyekre törekszik. De az ókoriak számára az agonális nevelés célja az egész, vagyis az állam jóléte volt. Minden athéninak a versengésben például annyira kellett kibontakoztatnia önmagát, amennyire ezzel Athénnek leginkább használt, és a legkevesebb kárt okozta. Nem létezett mértéktelen és mérhetetlen becsvágy, mint amilyen legtöbb esetben a modern nagyravágyás; ha versenyt futott, gerelyhajításban vagy dalnokként versenyzett, szülővárosa javára gondolt, annak dicsőségét akarta gyarapítani az ifjú, városa isteneinek szentelte a koszorúkat, amiket a verseny bírái megbecsülésül a fejére helyeztek. *Gyermekkorától fogva ott égett a kívánság minden görögben, hogy saját városa boldogulásához a poliszok harcában eszköz legyen: ez lobbantotta lángra önzését, ez tartotta féken és helyes mederben. Ezért voltak az ókor emberei szabadabbak, mert céljaik közelebbiek és kézzelfoghatóbbak voltak. A modern embernek ugyanakkor mindenütt a végtelen állja útját, mint a gyorslábú Akhilleusznek az eleai Zenon hasonlatában: a végtelenség gátolja, még a teknősbékát sem éri utol.*”

(Nietzsche, F.: A homéroszi versengés. In.: Ifjúkori görögtárgyú írások. Budapest: Mérleg. 2000. 38-39.o.)

A kultúrafogalom változatai

➤ „Tömegkultúra”

- Sláger Rádió hallgatása
- Barátok közt nézése
- Sportesemény látogatása
- Cigányzene hallgatása
- Horgászás

➤ „Turizmus”

- Városnézés
- Utazás
- Természetjárás
- Fényképezés

➤ „Új média”

- Blog-írás
- File-cserélés
- Chatelés
- Honlap-készítés
- Hírkeresés

➤ „Tudás transzfer”

- Tanulás
- Tanítás
- Kutatás
- Olvasás

➤ „Mindennapi kultúra” (Culture)

- Kertészkedés
- Divatos öltözködés
- Borászat
- Lakberendezés
- Sütés – főzés

➤ „Otthoni kultúra”

- Bartók Rádió hallgatása
- Bélyeggyűjtés
- Otthoni zenélés

➤ „Magas kultúra” (Kultur)

- Opera- /koncert- /színházlátogatás
- Tárlat- / múzeumlátogatás
- Könyvtárlátogatás

A következők közül melyik tevékenységet végezte az internet használata során az elmúlt egy hónapban? %-ban

e-mail küldése, fogadása	97	játékok letöltése	34	gyerekekkel játék	14
zenehallgatás	71	rádió hallgatása, tv nézése	32	gyerekek tanítása	14
online napilapok, hírportálok olvasása	66	telefonálás, videokonferencia interneten keresztül	32	árak és szolgáltatások eladása	13
egyéb információ keresése vagy egyéb online szolgáltatás	61	utazási és szállodai információk keresése	31	porno nézése	13
filmnézés	56	Skype-olás	30	blogírás	11
digitális fényképek küldése	56	hivatalos ügyek intézése	30	szerencsejáték	11
információkeresés árukról, szolgáltatásokról	55	kártyázás	29	színház / mozijegy rendelése	10
chatelés	54	file csere	28	biztosítási ügyek intézése	10
időjárás tájékozódás	53	álláskeresés, állaspályázat beküldése	26	szállodai szoba foglalása	10
szakmai információk keresése	48	blogolvasás	26	számlát kapott	9
tanulás	46	banki szolgáltatások igénybevétele	25	múzeumlátogatás	9
zenék, filmek letöltése	46	tanulmányi ügyek intézése	25	repülőjegy rendelés	9
kulturális információk keresése	45	wikienciklopédia olvasása	21	társkeresés	9
szakmai folyóiratok, cikkek olvasása	44	webcamerával felvételek készítése és küldése	21	mesehallgatás	8
archív anyagok keresése	41	hivatalos képzés	21	videoblog készítése	7
online játékok játszása	40	adóbevallás	21	múzeumi jegyrendelés	5
egészségügyi információk keresése	39	kollektív játékokban való részvétel	19	vonatjegyrendelés	5
munkavégzés	36	videoblog nézése	19	élelmiszer vásárlása	5
gazdasági információk keresése	36	könyvvásárlás	17	műtárgyvásárlás	2
szoftverek letöltése	34	<i>www.csepe.li.hu</i>			

Internet és kultúra

	Párhuzamosok sosem találkoznak	Optimisták	Békés egymás mellett élés	Szkeptikusok
Az internet fölöslegessé teszi a hagyományos kulturális intézményeket	<i>-,17263</i>	<i>-,45543</i>	<i>-,42911</i>	<i>,92602</i>
Az internet növeli a kulturális szabadságot	<i>-1,05175</i>	<i>,91310</i>	<i>,36973</i>	<i>-,19858</i>
Internet: a kultúra radikális átalakítója	<i>-1,01740</i>	<i>1,16998</i>	<i>-,19620</i>	<i>,22136</i>
Internet: kulturális közösség fejlesztése	<i>-,89711</i>	<i>,72882</i>	<i>,00854</i>	<i>,21834</i>
Web 2.0 kultúra	<i>-,84304</i>	<i>1,13838</i>	<i>-,05677</i>	<i>,04650</i>
Az internet tönkreteszi a kultúrát	<i>-,17823</i>	<i>-,48552</i>	<i>-,57113</i>	<i>1,08837</i>
N / %	<i>221 (22 %)</i>	<i>198 (20%)</i>	<i>295 (29,5%)</i>	<i>275 (27,5%)</i>

A könyvtárak hivatása

- Információ mint tőke (nem tezaurálható)
- Hely a térben, hely a világban
- Tudás-transzfer
(kutatás+oktatás+fejlesztés)
- Magas kultúra + új technológia

„A nemzet szerencséje”

„A véletlen, mely igen sokban látszik legelső rugó és indítóoknak lenni, úgy áll az emberi főhöz, mint a földben lévő arany a bányászhoz, vagy hogy többet mondjak, az országúton fekvő gyűrű az utazóhoz, kiásó vagy felvevő nélkül egyik sem ér semmit: az arany a föld gyomrában marad örökké, a gyűrű sárba tipratik.

A tudományos emberfő mennyisége a nemzet igazi hatalma. Ezek statisztikája az ország legértesebb része. Nem termékeny lapály, hegyek, ásványok, éghajlat stb. teszik a közérőt, hanem az ész, mely azokat józanon használni tudja. Ennek több vagy kevesebb léte a nemzetnek több vagy kevesebb szerencséje.”

(Széchenyi, Hitel, 178.)

Köszönöm a figyelmet!

www.csepe.li.hu